
 Рецензії

Наталія ПЛЕТЕНЧУК

“ЦЕ МАНДРУВАННЯ ДУХУ...”

Natalia PLETENCHUK. “This is a Spirit’s Trip”.

Сапеляк О. Українська спільнота в Аргентині: історико-етнологічний аспект. – Львів, 2008.

Відновлення та розбудова державності України зумовили необхідність об’єктивного дослідження найрізноманітніших аспектів історії. Серед її “білих плям” – і життя української діаспори як суспільного феномена, багатоаспектне явище, вивчення якого потребує комплексного підходу в системі низки наук історії, етнології, соціології, політології, (етно)психології, культурології, літературознавства тощо. Зрештою, сам феномен екзистенційності української діаспори не лише оприявнює, але й урізноманітнює, збагачує українську присутність у світовому співтоваристві, сприяє збереженню її національної самоідентичності – мови, культури, традицій, звичаїв, духовності – та інтеграції українства в світовий культурний простір.

Про українську діаспору існує низка окремих історико-теоретичних студій в зарубіжному й материковому комплексі гуманітарних та соціальних наук, де відбивається висока національна свідомість і прагнення зберегти свою ідентичність у чужому світі. Все ж суттєвим є введення до наукового обігу унікальних етнографічних джерел як необхідної умови об’єктивного висвітлення ролі та місця української діаспори країн Латинської Америки в становленні та розбудові молоді незалежної Української держави, зосібна одного з її найбільш виразних, але малодосліджених культурних ареалів – Аргентини. Одним із таких фундаментально вагомих досліджень є монографія Оксани Сапеляк “Українська спільнота в Аргентині: історико-етнологічний аспект” (Львів, 2008).

Наукова новизна і теоретичне значення праці полягає в тому, що в ній, по-суті, вперше зроблена спроба системно-комплексного дослідження життя і побуту аргентинців українського походження як окремої етнічної групи в країнах Латинської Америки в ґрунтовному історико-етнологічному ракурсі на основі багатющого джерельного та фактологічного матеріалу, що свідчить про високу наукову достовірність

інформативних даних. Насамперед впадає у вічі серйозна етнографічна база, без якої неможливий глибокий етнологічний аналіз, науково-проблемний дискурс і врешті наукова систематизація та узагальнення.

Окремо хочеться відмітити проведену авторкою вагому експедиційну роботу, в результаті якої нею було різноманітно обстежено місця найкомпактнішого і найчисельнішого проживання української спільноти в Аргентині, зокрема трьох провінцій – Місіонес, Чакко та Мендози та зібрано потужний етнографічно-польовий матеріал. Такий розмаїтий пошуковий матеріал дав можливість дослідниці якомога глибше й ширше з’ясувати основні етапи адаптаційного процесу українських емігрантів першої хвилі, себто кін. ХІХ – поч. ХХ ст., інтеграції українських першопоселенців в Новий світ загалом та особливості входження українців в аргентинське суспільне середовище зокрема, вагомий внесок українців та їх нащадків у розвиток рільництва, промисловості й торгівлі Аргентини, а також у сфери політики, шкільництва та культури цієї країни. Причому авторка не лише різносторонньо й достовірно з’ясувала традиційні форми і способи збереження самоідентичності української спільноти в Аргентині, але й окреслила модерні (тут – сучасні) проблеми її екзистенції, а саме – механізми міжпоколінневої трансмісії традицій української культури, інституційні та неформальні шляхи передачі українськості, функціонування етнічних груп у поліетнічному соціумі, соціально-психологічні механізми еміграції та репатріації, врешті проблема дистанціювання від традиційної української культури в контексті загальноаргентинських вартостей та поведінкових норм.

Структура (розділи та підрозділи) праці логічно вмотивовані специфікою об’єкта дослідження (історико-етнологічний аспект), підпорядковані основним аспектам висвітлення: “Життєве середовище Аргентини”, “Імміграція українців”, “Адаптація українців до нових умов життя”, “Консолідація української спільноти в процесі інтеграції в нове середовище”, “Асиміляційні процеси”. Доцільним і цікавим є ілюстративний матеріал (фото авторки, респондентів, карти, схеми тощо), виїмки з родинних архівів, додатки до видання, що містять спогади аргентинців українського походження, завдяки чому в читача складається повне враження про багатогранну історію, життя і побут українства в екзотичній країні Аргентина, що стала для них другою Батьківщиною.

Вважаю, що книга Оксани Сапеляк є вагомим внеском в царину української науки та культури, а особливо є цінною для істориків, політологів й етнологів.
